

**Program wychowawczo - profilaktyczny
XCIV Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Stanisława Maczka
w Warszawie**

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

III. Diagnoza obszarów problemowych

IV. Profilaktyka w szkole

V. Cele i zadania szkolnej profilaktyki

- 1. Cele**
- 2. Treści programowe**
- 3. Metody pracy**
- 4. Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych**
- 5. Sposoby ewaluacji**

VI. Plan działań profilaktycznych

VII. Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży

- 1. Wstęp**
- 2. Cele**
- 3. Działania interwencyjne**
- 4. Metody współpracy z policją**

VIII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o uczniu który nie ukończył 18 lat i używa alkohol lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

IX. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających (np. dopalacze)

X. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk

XI. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel podejrzewa że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

XII. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów

XIII. Procedura postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

XIV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

XV. Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

XVI. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły)

XVII. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wagarowania

XIX. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zjawiska cyberprzemocy

I. Wprowadzenie

Obserwacje młodzieży wskazują, że nadal wysoka jest liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite zachowania ryzykowne. Niosą one ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego, psychicznego i emocjonalnego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego.

Do najczęstszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież możemy zaliczyć: palenie papierosów, używanie alkoholu, używanie środków psychoaktywnych, wczesną aktywność seksualną, unikanie szkoły, zachowania agresywne (bójki, wymuszenia) i autoagresywne (okaleczenia).

Bardzo częstą przyczyną tych zaburzeń jest mała wydolność wychowawcza i ekonomiczna rodzin, rozpad tradycyjnych więzi emocjonalnych, słaba odporność psychiczna młodzieży i dorosłych. Wzrost liczby zachowań dysfunkcyjnych wśród młodzieży jest ściśle związany z patologizacją życia społecznego.

Zmiana stylu życia, zwiększanie dostępności wszystkich środków uzależniających oraz brak wystarczającej reakcji społecznej zachęcają do ich używania. Picie alkoholu staje się już nie tylko sposobem spędzania czasu wolnego, ale często normą grupową. Przyczyn tego zjawiska należy szukać w trudnej sytuacji społeczno - ekonomicznej kraju, przemianach kulturowych, frustracjach i napięciach społecznych.

Sięganie przez młodzież po różnego rodzaju używki wynika również z niskiego poczucia własnej wartości, z braku umiejętności radzenia sobie z frustracją i stresem, braku umiejętności przyjęcia postawy asertywnej w sytuacji nacisku ze strony rówieśników.

Niska jest także świadomość szkód zdrowotnych wywołanych używkami.

Obecnie coraz częściej obserwuje się **zachowania** młodzieży określane jako **agresywne i autoagresywne**.

Młodzi ludzie słabo radzą sobie z trudnościami dzisiejszego świata, nie umieją kierować własnym rozwojem, potrzebne im są wzory zachowań, ideały, do których mogliby dążyć, autorytety na których mogliby się wzorować. Niepokoi narastająca agresja, wulgarny język, sposób bycia, lekceważenie starszych. Przyczyną mogą być frustracje spowodowane niezaspokajaniem potrzeb dziecka w rodzinie, odrzucenie w grupie rówieśniczej, złe wzorce wychowawcze, niepowodzenia szkolne, gry komputerowe i filmy pełne przemocy. Wpływ na tę sferę ma zjawisko „patoinfluence”, zyskujące na popularności w internecie, w którym młodzież spędza większość czasu wolnego.

Problemem jest przesadne skupienie się młodzieży na wyglądzie, z jednoczesnym pominięciem wartości duchowych czy intelektualnych, prowadzące do zaburzeń odżywiania. Przyczyną może być brak akceptacji ze strony bliskich, konflikty w rodzinie, wpływ promowanych przez media i media społecznościowe wzorców.

Kolejnym problemem społecznym, który dotarł do szkół są **narkotyki oraz środki zastępcze, psychoaktywne, psychotropowe, tzw. dopalacze**. Sięgająca po narkotyki młodzież pochodząca zarówno ze środowisk biednych jak i bogatych, robi to przede wszystkim z ciekawości, chęci przeżycia czegoś niecodziennego, jak również żeby zapomnieć o problemach. Obecnie narkomania jest zjawiskiem stałym nie dającym się całkowicie wyeliminować, można jedynie ograniczyć i łagodzić jej skutki. Przyczyn tego zjawiska możemy dopatrywać się w poczuciu utraty kontroli nad własnym życiem, lękiem przed niespełnieniem oczekiwań, braku autorytetów i rozpadzie więzi rodzinnych.

Liczne obserwacje oraz badania dowodzą, że w ostatnich latach znacznie **obniżył się wiek inicjacji seksualnej**. Luźny styl życia ukazywany w mediach i mediach społecznościowych oraz kryzys wartości moralnych znacząco wpływa na zachowania seksualne młodzieży. Konsekwencją tego jest fakt, iż nieletnie dziewczęta coraz częściej zostają matkami pomimo braku umiejętności wychowawczych. Dlatego też, podobnie jak w przypadku innych zachowań ryzykownych efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależy w znacznym stopniu od możliwości włączenia do profilaktyki również rodziców.

Założeniem szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży tj. wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań. Osiągnięcie dojrzałości możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;

sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiąganie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;

relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;

otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz

innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;

kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności

II . Podstawy prawne działań profilaktycznych podejmowanych w szkole

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700);

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r. poz. 191 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. Nr 17, poz. 78, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356 z późn. zm.)

III . Diagnoza obszarów problemowych na terenie placówki edukacyjnej

Zdaniem rodziców największym problemem jest nadmierne przebywanie młodzieży w świecie wirtualnym, wycofywanie się z aktywności fizycznej, obowiązków szkolnych i domowych oraz zaburzenia nastroju.

Wśród nauczycieli najsilniej akcentowanym zachowaniem problemowym na terenie szkoły jest uzależnienie od smartfonów, izolowanie się, unikanie szkoły, palenie papierosów, korzystanie z e-papierosów, niestosowne zachowanie wobec nauczycieli i nieskrępowane używanie wulgaryzmów w przestrzeni szkoły i publicznej.

Pracownicy administracji i obsługi zwracają uwagę na wychodzenie ze szkoły w celu palenia papierosów oraz dewastację mienia szkolnego, w szczególności toalet.

Występujące w szkole problemy są odzwierciedleniem przemian zachodzących w społeczeństwie, dlatego szkoła powinna wspierać ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, a także uczyć stawiania i osiągania realistycznych celów.

Powinna dostrzegać trudności i problemy uczniów oraz pomagać w ich rozwiązaniu.

Ponadto efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależy w znacznym stopniu będzie od stałej bezpośredniej współpracy z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

Diagnozę środowiska szkolnego umożliwi zastosowanie następujących narzędzi:

- ankieta dla rodziców,
- ankieta dla uczniów,
- obserwacja zachowania uczniów,
- rozmowy z rodzicami i uczniami,
- analiza dzienników lekcyjnych pod kątem frekwencji,
- analiza dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego,
- wywiady z wychowawcami klas, nauczycielami i personelem szkoły;

Otrzymane wyniki należy przeanalizować w celu wyłonienia występujących w środowisku szkolnym obszarów problemowych, czynników ryzyka i czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi.

IV . Profilaktyka w szkole

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny adresowany do uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz innych pracowników szkoły i rodziców lub opiekunów jest zgodny ze statutem szkoły .

W ramach programu podjęte zostaną działania:

1. wychowawcze
2. edukacyjne
3. informacyjne
4. profilaktyczne
5. integracyjne
6. interwencyjne

Ad. 1. **Działalność wychowawcza** w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w rozwijaniu jego potencjału z uwzględnieniem jego pozytywnych i mocnych stron.

Ma pomóc uczniowi w osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej (ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości).

Celem oddziaływań wychowawczych jest wzmacnianie jednostki oraz budowanie jej odporności w celu ułatwienia jej radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia.

Działalność wychowawcza obejmuje:

- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole i budowanie prawidłowych relacji wśród rówieśników, nauczycieli, wychowawców i rodziców;
- kształtowanie postaw twórczych uczniów;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców;
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, o których mowa w ustawie o Prawo Oświatowe;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych, proekologicznych i prospołecznych.
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych oraz norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Ad. 2. **Działalność edukacyjna** w szkole polega na poszerzaniu wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje:

- poszerzenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych;
- rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspieranie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji.

Ad.3. **Działalność informacyjna** w szkole polega na dostarczaniu uczniom, ich rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły, rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych oraz używaniem środków psychoaktywnych.

Działalność informacyjna obejmuje:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków psychoaktywnych;
- przekazanie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Ad.4. **Działalność profilaktyczna** w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców.

Jej celem jest wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych. Działaniom prewencyjnym objęci zostaną wszyscy uczniowie, nie zależnie od poziomu ryzyka używania substancji psychoaktywnych. Realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów.

Profilaktyka selektywna skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań oraz wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych. Pomoc będzie organizowana przez pedagoga i psychologa szkolnego, poradnię psychologiczno - pedagogiczną.

Profilaktyka wskazująca będzie skierowana do uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia, wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- realizację programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako czynników chroniących;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków psychoaktywnych i podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
- włączanie w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków psychoaktywnych;

Opracowana została również procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży przy współpracy szkoły z policją.

Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone.

Celem programu jest wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- kształtowanie właściwej postawy ucznia,
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych ,

- budowanie postaw życzliwości i miłości,
- przeciwdziałanie agresji i przemocy,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- promowanie zdrowego stylu życia,

Realizatorzy działań profilaktycznych:

Dyrektor/ Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

- dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych,
- finansuje, monitoruje pracę wychowawców klas i pedagoga szkolnego,
- wyznacza odpowiedzialnych za realizację programu;

Pedagog i psycholog szkolny:

podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli i pracowników szkoły.

Nauczyciel – wychowawca

- doskonali swoje kwalifikacje i zdobywa nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,
- realizuje zadania we współpracy z rodzicami,
- wspólnie z innymi członkami społeczności szkolnej rozpoznaje mocne i słabe strony uczniów oraz przyczyny niepowodzeń edukacyjnych i społecznych uczniów,
- dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- jest wzorem konstruktywnych zachowań;

Rodzice

- aktywnie współpracują ze szkołą,
- korzystają z pomocy i wsparcia ze strony nauczycieli i specjalistów,
- biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego;

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych m.in. z:

- Poradnią Pedagogiczną – Psychologiczną i poradniami specjalistycznymi - Policją i Strażą Miejską,
- Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Kuratorem Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich,
- Jednostkami samorządu terytorialnego,
- Placówkami doskonalenia nauczycieli,
- Podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne,
- Organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

V. Cele i zadania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Cele:

1.1 Zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje psychoaktywne

- ochrona młodego człowieka przed zagrożeniami,
- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy,

- dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających;

1.2 Ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży takich jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenia, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna

- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych
- rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną,
- redukcja agresywnych zachowań w grupie rówieśniczej,
- nauka konstruktywnego radzenia sobie ze stresem w celu ograniczenia zachowań autoagresywnych,
- umożliwienie uczniom udziału w zajęciach specjalistycznych, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych,
- popularyzowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego;

1.3 Kształtowanie osobowości ucznia w taki sposób aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym

- wychowanie w duchu tolerancji, mądrości, dyscypliny i szacunku,
- budowanie poczucia własnej wartości i zachowań asertywnych,
- kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej,
- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji, w tym związanych z pełnieniem ról społecznych,
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich, prozdrowotnych i proekologicznych,
- zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ucznia,
- kreowanie sytuacji sprzyjających samopoznaniu,
- wspomaganie ucznia w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej,
- przygotowanie do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie,
- kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z technologii informacyjnych,
- rozbudzenie i rozwijanie wrażliwości estetycznej i moralnej uczniów;

1.4 Wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży poprzez:

- porady, konsultacje i publikacje psychoedukacyjne,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej,
- zaangażowanie rodziców w życie szkoły;

1.5 Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego życia młodzieży w działaniach wychowawczych, informacyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych.

- zapewnienie wymiany informacji pomiędzy pracownikami szkoły,
- doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

2. Treści programu będą realizowane podczas:

- lekcji,
- godzin wychowawczych,
- zajęć z pedagogiem i psychologiem szkolnym,

- zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów,
- bieżących działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- zajęć pozalekcyjnych,
- konkursów,
- zajęć terapeutycznych,
- projektów edukacyjnych,
- wycieczek, biwaków szkolnych,
- warsztatów dla nauczycieli i rodziców,

3. Formami realizacji programu są:

- demokratyczne zarządzanie szkołą,
- osobisty przykład nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- plany wychowawcze klas i tematyka godzin wychowawczych,
- treści wychowawcze rozwijane na każdej jednostce lekcyjnej w oparciu o programy nauczania,
- stałe monitorowanie samopoczucia ucznia w szkole,
- uroczysty ceremoniał szkolny,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych,
- organizowanie imprez i uroczystości szkolnych i o zasięgu pozaszkolnym,
- realizacja dni samorządu i inicjowanych przez młodzież imprez okolicznościowych,
- budzenie zdrowej rywalizacji,
- realizacja projektów,
- podejmowanie inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych,
- wspieranie działalności samorządów szkolnych i inicjatyw uczniowskich,
- pielęgnowanie kontaktów ze środowiskiem 1 Dywizji Pancerniej i eksponowanie wartości moralnych, uosabianych przez gen. S. Maczka – Patrona szkoły;
- realizacja projektów związanych z sylwetką gen. S. Maczka,
- udział w uroczystościach patriotycznych,
- stała współpraca z rodzicami i instytucjami otoczenia zewnętrznego szkoły.

4. Metody pracy:

- pogadanki,
- dyskusje,
- praca w grupach,
- wykłady interaktywne,
- warsztaty dla nauczycieli i rodziców,
- gazetki szkolne i publikacje internetowe,
- gry i zabawy psychologiczne;

4. Przewidywane efekty podjętych działań wychowawczo - profilaktycznych

W wyniku realizacji programu

uczniowie:

- podejmują odpowiedzialność za siebie i za innych - za rodzinę, środowisko, Ojczyznę
- rozwijają umiejętność nawiązywania i podtrzymywania pozytywnych relacji z innymi,
- osiągają samodzielność w myśleniu i działaniu – są zdolni do poznawania i kształtowania świata,
- współpracują i rozwiązują problemy na drodze dialogu,
- znają i respektują normy i zasady społeczne, w tym związane z kulturą wypowiedzi,
- wyznaczają sobie realistyczne cele życiowe i je realizują,

- szacują każdego człowieka, także posiadającego odmienne poglądy, są wrażliwi na potrzeby ludzi cierpiących, samotnych, opuszczonych,
- przygotowani są do odpowiedzialnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym i komunikowania się w językach obcych,
- są odważni, zdolni do refleksji i samoświadomości, kreatywni

nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu wychowawczo - profilaktycznego,

rodzice mają możliwość nabycia wiedzy w ramach oferowanych im prelekcji i publikacji;

5. Sposoby ewaluacji programu

- obserwacja zachowań,
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
- sondaże wśród rodziców i uczniów,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły,
- analiza dokumentów (plan pracy wychowawcy, konspekty lekcji, dzienniki),
- analiza dokumentów pedagoga i psychologa szkolnego;

VI. Plan działań wychowawczo- profilaktycznych

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
Poznanie systemu rodzinnego i środowiska w którym przebywa uczeń	Rozmowy z uczniami Rozmowy z rodzicami Współpraca z OPS Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy	Pedagog i psycholog szkolny Wychowawcy klas	Cały rok
Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie agresji, mobbingowi, itp.	Spotkanie klas pierwszych z pedagogiem Zajęcia integrujące w klasie Wycieczki, biwaki Zajęcia z komunikacji interpersonalnej	Wychowawcy Pedagog i psycholog szkolny	Cały rok
Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów i dewastacji mienia.	Ustalenie zasad zachowania ucznia Zajęcia edukacyjno- informacyjne w ramach godzin wychowawczych Spotkania z przedstawicielami policji. Współpraca z samorządem szkolnym	Wychowawcy Pedagog i psycholog szkolny	Cały rok

<p>Propagowanie zdrowego stylu życia (zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, ekologia i ochrona środowiska, zapobieganie rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych)</p>	<p>Zajęcia integrujące w klasie Wycieczki, biwaki Zajęcia i akcje informacyjne dotyczące zapobieganiu rozprzestrzeniania się COVID Zajęcia i konkursy proekologiczne</p>	<p>Wychowawcy Pedagog i psycholog szkolny</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Dbłość o wysoką frekwencję i dyscyplinę na zajęciach</p>	<p>Sprawdzanie nieobecności na każdej lekcji Rozliczenie opuszczonych godzin lekcyjnych Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi Spotkania informacyjne z rodzicami Punktualne zaczynanie i kończenie lekcji</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: palenie tytoniu</p>	<p>Realizacja programu antynikotynowego Akcja plakatowa Materiały udostępnione przez SANEPID</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny Służba zdrowia Wychowawca Dyżurni nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: używanie alkoholu</p>	<p>Ankieta diagnozująca Realizacja programu ARS Zajęcia z asertywności</p>	<p>Wychowawcy Pedagog i psycholog szkolny Służba zdrowia Straż Miejska</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych Typu: używanie środków psychoaktywnych</p>	<p>Ankieta diagnozująca Realizacja programu ARS Zajęcia z asertywności Współpraca z Poradnią Uzależnień</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny Wychowawcy Służba zdrowia</p>	<p>Cały rok</p>

<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: wczesna inicjacja seksualna, choroby przenoszone drogą płciową</p>	<p>Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych, zajęć WDŻ, lekcji biologii</p> <p>Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu postaw prorodzinnych</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych</p> <p>Typu: autoagresja, samouszkodzenia, zaburzenia odżywiania</p>	<p>Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych, zajęć WDŻ, lekcji biologii</p> <p>Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu postaw prozdrowotnych</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur zachowań i różnic między ludźmi</p>	<p>Angażowanie niepełnosprawnych kolegów w życie szkoły</p> <p>Rozmowy</p> <p>Filmy edukacyjne</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Współpraca z rodzicami</p>	<p>Zapoznanie rodziców z programem profilaktycznym</p> <p>Informowanie o dostępnych formach pomocy</p> <p>Wymiana informacji</p> <p>Wspólne organizowanie imprez szkolnych</p> <p>Pedagogizacja rodziców</p> <p>Zaangażowanie rodziców w poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań i środków zaradczych</p> <p>Zorganizowanie spotkań warsztatowych z rodzicami na wybrane tematy</p>	<p>Pedagog i psycholog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Specjaliści</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania, profilaktyki i interwencji</p>	<p>Spotkania z przedstawicielami Rady Rodziców</p> <p>Indywidualne konsultacje</p> <p>Wzajemna wymiana informacji</p> <p>Organizacja procedur pomocy dziecku z problemami</p>	<p>Dyrektor szkoły</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok</p>

Pomoc dzieciom mającym kłopoty w nauce i zachowaniu	Organizacja procedur pomocy dziecku z problemami Wspieranie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi	Wychowawcy Pedagog i psycholog szkolny	Cały rok
Szkolenie się nauczycieli i pracowników w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych	Konferencje Warsztaty Konsultacje metodyczne	Pracownicy szkoły	Cały rok

VII. Procedura postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją.

1. Wstęp

Wśród różnorodnych przejawów demoralizacji za najbardziej niepokojące i zagrażające zdrowiu młodzieży uznaje się alkoholizm, zażywanie środków odurzających, wczesną inicjację seksualną, kradzieże, wagary oraz zachowania agresywne, które często ze sobą współistnieją.

Wszystkie te czynniki mogą być przyczyną nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi, a w dalszej kolejności popełniania przestępstw. Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego podejmowania stosowanych oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych a wobec uczniów niedostosowanych działań interwencyjnych. Właściwa adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań. Działania profilaktyczne w szkole będą kierowane równolegle do młodzieży zagrożonej i niedostosowanej przy współpracy nauczycieli rodziców oraz policji i straży miejskiej.

2. Cele:

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją,
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami i policją;

3. Działania interwencyjne:

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania wszelkich form papierosów, alkoholu, dopalaczy i narkotyków.
- Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole i na terenie szkoły do niej należącym np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, itp.
- W szkole prowadzone będą zajęcia w czasie których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających oraz formami leczenia uzależnień.
- Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w wewnętrznym regulaminie szkoły.
- Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc.
- W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie.
- Decyzję o podjęciu stosowanych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły.

4. Metody współpracy szkoły z policją

- Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga i psychologa szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń,
- Spotkania dyrektora, pedagoga i psychologa oraz w razie potrzeb nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii.

VIII. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o uczniu który nie ukończył 18 lat i używa alkohol lub inne środki w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy ucznia lub pedagogowi szkolnemu.
2. Poinformowany wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Rozpoznanie okoliczności zdarzenia i wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji – wychowawca i/lub pedagog szkolny.
4. Wezwanie przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im uzyskanej informacji.
5. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem w ich obecności.
6. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zmiany zachowania i zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
7. Zaproponowanie rodzicom profesjonalnej pomocy kierując do specjalistycznej placówki.
8. W razie odmowy współpracy rodziców i braku zmiany zachowania ucznia dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję tj. specjalistę ds. nieletnich.
9. Jeżeli dostępne środki oddziaływać wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.
10. Jeżeli uczeń ukończył 18 lat i przejawia zachowania świadczące o demoralizacji, lecz nie jest to udział grup przestępczych to postępowanie nauczyciela jest określane przez wewnętrzny regulamin szkoły.
11. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności postępowania karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.*

IX. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych środków odurzających

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy ucznia lub pedagogowi szkolnemu.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie bezpieczeństwa.
3. Wezwanie lekarza celem stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
4. Powiadomienie o tym fakcie dyrektora szkoły i rodziców, których zobowiązuje się do zabrania ucznia ze szkoły. W przypadku odmowy i o pozostaniu bądź przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia decyduje lekarz w porozumieniu z dyrektorem.
5. Jeżeli uczeń zachowuje się agresywnie a rodzice odmawiają przyjscia do szkoły dyrektor zawiadamia policję. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień (na 24 godz.).
6. Dyrektor powiadamia rodziców oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.*
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust 1 Ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i o tym fakcie należy powiadomić policję.

8. Dalsze postępowanie leży w kompetencji policji.

X. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyków lub dopalacz.

1. Zabezpieczenie substancji.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga i policji.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia i znalezienia substancji.
4. Przekazanie policji zabezpieczonej substancji i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

XI. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą wyglądem narkotyków lub dopalacz.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni ewentualnie przedmiotów budzących podejrzenie.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły o swoich spostrzeżeniach.
3. Wezwanie rodziców ucznia.
4. Jeżeli uczeń utrudnia, bądź uniemożliwia kontrolę teczek i odzieży, dyrektor szkoły wzywa policję.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu bezzwłocznie przekazuje ją policji.
6. Nauczyciel dokumentuje okoliczności zdarzenia sporządzając notatkę i swoje spostrzeżenia.

XII. Procedura postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Rozdzielenie stron.
2. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
3. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji: - powiadomienie dyrekcji, rodziców, Policji).
4. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog lub psycholog szkolny.
5. Obniżenie punktacji z zachowania.

XIII. Procedura postępowania w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Rozdzielenie stron w przypadku ataku fizycznego.
2. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
3. Wezwanie wychowawcy i/lub pedagoga
4. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego uczniowi.
5. Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
6. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
7. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

XIV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję).
2. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
3. Obniżenie punktacji z zachowania oraz ewentualne konsekwencje wynikające ze statutu szkoły.

XV. Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarnie zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Upomnienie słowne.
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy o incydencie.
4. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów oraz ewentualnie kuratora sądowego).
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrekcji szkoły.
6. Obniżenie punktacji z zachowania oraz ewentualne konsekwencje wynikające ze statutu szkoły.

XVI. Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, pedagoga szkolnego, rodziców i ewentualnie kuratora sądowego.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie bezpieczeństwa.
3. W każdym przypadku powiadomienie policji i sądu rodzinnego.
4. Obniżenie punktacji z zachowania oraz ewentualne konsekwencje wynikające ze statutu szkoły.

XVII. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Obniżenie punktacji z zachowania oraz ewentualne konsekwencje wynikające ze statutu szkoły.

XVIII. Procedura postępowania w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego i wagarowania

1. Indywidualna rozmowa z uczniem w celu poznania przyczyny wagarów, ucieczki z lekcji oraz świadomości ucznia dotyczącej konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji.
2. Kontakt wychowawcy z rodzicami, udzielenie informacji o frekwencji, zobowiązanie do monitorowania frekwencji dziecka.
3. Dalsza obserwacja ucznia.
4. W przypadku wyeliminowania problemu uczeń powinien być nagrodzony np. pochwałą do rodziców, na forum klasy, oceną zachowania.
5. W przypadku braku poprawy zaistniałej sytuacji wychowawca przekazuje do pedagoga - wykaz uczniów z podaną informacją o skali problemu podjętych przez siebie działań i efektach.
6. Przeprowadzenie procedury pomocy dziecku z problemami.
7. Po wyczerpaniu możliwości szkoły podjęcie przez pedagoga szkolnego współpracy z Sądem (podejrzanie demoralizacji) lub poradnią psychologiczno-pedagogiczną (podejrzanie emocjonalnego podłoża unikania szkoły).

XIX. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zjawiska cyberprzemocy

1. Nauczyciel, który uzyskał informację o wystąpieniu cyberprzemocy lub był świadkiem jej wystąpienia:
 - ustala okoliczności zdarzenia: rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, tożsamość sprawcy i ewentualnych świadków zdarzenia (o ile to możliwe przy pomocy nauczyciela informatyki);
 - zabezpiecza i rejestruje dowody (o ile to możliwe przy pomocy nauczyciela informatyki);
Rejestracja dowodów polega na: zanotowaniu daty i czasu otrzymania materiału, treści wiadomości, numeru telefonu z którego nadano wiadomość lub adresu strony na której umieszczono treści o charakterze cyberprzemocy oraz wydrukowaniu zawartości strony.
 - powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga i wychowawcę osoby dotkniętej przemocą o zdarzeniu;
 - przy udziale wychowawcy, pedagoga i dyrektora analizuje zdarzenie i planuje dalsze postępowanie.
2. Gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznan w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję i/lub sąd rodzinny.
3. Gdy sprawcą cyberprzemocy jest uczeń szkoły, wychowawca i/lub pedagog szkolny podejmują następujące działania:
 - powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów osoby dotkniętej przemocą i stosującej przemoc oraz ustalenie termin spotkania;
 - przeprowadzenie rozmowy z uczniami w celu: ustalenia okoliczności zajścia, ocenienia zdarzenia, ustalenia przyczyn i poszukania rozwiązania sytuacji konfliktowej, omówienia z osobą stosującą przemoc skutków jej postępowania i poinformowania o regulaminowych konsekwencjach, zobowiązania osoby stosującej przemoc do natychmiastowego zaprzestania takiego postępowania i usunięcia szkodliwych materiałów z sieci, ustalenia sposobów zadośćuczynienia wobec osoby dotkniętej przemocą;
4. Jeżeli w zdarzeniu brała większa liczba uczniów, pedagog szkolny:
 - rozmawia z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy;
 - nie konfrontuje sprawcy i ofiary cyberprzemocy;
 - zapewnia stronom pomoc psychologiczno – pedagogiczną;
 - w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję i/lub sąd rodzinny;
5. Działania wychowawcy i/lub pedagoga wobec osoby stosującej przemoc:
 - powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz ustalenie terminu spotkania;

- przeprowadzenie rozmowy z rodzicami/ prawnymi opiekunami osoby stosującej przemoc, zapoznanie ich z materiałem dowodowym, a także decyzją w sprawie dalszego postępowania i zastosowanymi wobec ich dziecka konsekwencjami regulaminowymi;
 - zobowiązanie rodziców/prawnych opiekunów do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz poinformowanie o możliwościach zapewnienia uczniowi dalszej pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole i/ lub innych instytucjach;
 - monitorowanie zachowania ucznia;
6. Działania wychowawcy i/lub pedagoga wobec osoby dotkniętej przemocą:
- powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz ustalenie terminu spotkania na którym informuje ich o:
 - działaniach podjętych przez szkołę w celu wyjaśnienia zajścia i zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi;
 - możliwości zapewnienia uczniowi pomocy psychologiczno –pedagogicznej w szkole i/ lub innych instytucjach;
 - możliwości zgłoszenia przez nich sprawy sądowi bądź prokuraturze;
 - przeprowadzenie rozmowy z uczniem w celu udzielenia pomocy i emocjonalnego wsparcia oraz poinformowania o działaniach podjętych przez szkołę, by rozwiązać problem;
 - zapewnienie uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogiczną zgodnie z jego zapotrzebowaniem;
 - monitorowanie sytuacji ucznia;
7. Działania wychowawcy i/lub pedagoga wobec świadków cyberprzemocy:
- powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz ustalenie terminu spotkania na którym informuje ich o:
 - działaniach podjętych przez szkołę w celu wyjaśnienia zajścia i zapewnienia bezpieczeństwa świadkowi ;
 - możliwości zapewnienia uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole i/ lub innych instytucjach;
 - zapewnienie uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogiczną zgodnie z jego zapotrzebowaniem;
 - monitorowanie sytuacji ucznia;
8. Wychowawca i pedagog zobowiązani są do sporządzenia notatki służbowej z zajścia i przeprowadzonych rozmów: opis zdarzenia, rozmowy ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.

* W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły.

Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły.

Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego.

Program **przyjęty uchwałą Rady Rodziców** XCIV Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Stanisława Maczka w Warszawie numer/2022 z dnia r.

.....
Podpis Przewodniczącego
Rady Rodziców

Program **przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej** XCIV Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Stanisława Maczka w Warszawie numer...../2022 z dnia r.

.....
Podpis Przewodniczącego
Rady Pedagogicznej